

DOMOVINA

Upravništvo „Domovine“ v Ljubljani, Knaflava ulica 5
Uredništvo „Domovine“, Knaflava ulica 5/II., telefon 3122 do 3126

Izhaja vsak četrtek

Naročnina za tuzemstvo: četrtletno 9 Din, polletno 18 Din, celoletno 36 Din; za inozemstvo razen Amerike: četrtletno 12 Din, polletno 24 Din, celoletno 48 Din; Amerika letno 1 dolar. — Račun poštne hranilnice, podružnice v Ljubljani, št. 10.711.

Skupina naših rojakov iz Nemčije, Holandske in Belgije na obisku v domovini

Prisrčen sprejem dragih gostov povsod, kamor so prišli — Slovenija ne bo pozabila na svoje sinove in hčerke, ki jih je težka borba za kruh vrgla v tujino

Najbolj žalostna je pač za nas Slovence resnica, da naša skromna domača zemlja ne more preživeti vseh svojih sinov in hčera. Že dolga desetletja odhajajo naši ljudje v tujino za kruhom. Pred svetovno vojno so premnogi odšli v Ameriko in v Nemčijo, izginile so v tujini kar cele družine, a ponekod so se izpraznila tudi cela naselja. Tako v revni Beli in Suhi Krajinji, odkoder je naš največji sodobni pesnik zajel v prekrasni pesnitvi «Dumi» veliko tožbo:

«Pustil si plug in motiko,
starec, v zemljo se zalezal —
križ ti na grobu rjavi in poveša se,
sin tvoj zaril se je živ pod zemljo,
v Ameriki koplje,
v rodu še zarja poljan mu
mračne misli obseva,
sin njegov več ne bo jih poznal, ne
sanjal o njih...»

Prebridka je ta resnica, pa naj se še toliko govori o velikih organizacijah naših izseljencev v Ameriki. Mnogo se stori, da si naš rod izven domovine ohrani jezik in slovensko zavest. Toda tujina počasi prevzema njihove otroke, posebno tam, kjer so prepuščeni sami sebi.

Po prevratu

se je zaradi omejenega izseljevanja v Ameriko usmeril tok v severno-zapadne industrijske dežele, tako na Westfalsko, v Holandsko, Belgijo in Francijo. Nastale so tam zadnja leta močne slovenske kolonije. Naš ljudje so iskane moči, povsod jih cenijo zaradi pridnosti, poštenosti in razumnosti. Vendar zaslužek še ni vse. Domovina mora posvečati izseljencem vso skrb in ljubezen ter se truditi, da jim dá podporo za razvoj njihovih organizacij, kjer naj jim družabnost in skupno izobrazovanje nadomešča domačijo, predvsem pa mora z njimi vzdrževati redne zveze, da nikogar več ne izgubi tako, kakor je pesnik Župančič požalil v «Dumi»:

«Tamkaj v Ameriki, tamkaj v Vestfaliji
so nam izginili. Več ne doseže jih
naše oko...»

Ne moremo zato dovolj krepko podčrtati pomena močnega organizacijskega gibanja, ki posebno zadnja leta stalno napreduje v severozapadnih evropskih deželah, za kar je dal mnogo pobud veliki, iskreni prijatelj in

zaščitnik izseljencev, blagopokojni
dr. Gregor Žerjav.

Nanj se je lahko oprl neumorno delavni in dobro preizkušeni organizator westfalskih Slovencev Pavel Bolha, ki je ustanovil Zvezo jugoslovenskih delavskih in podpornih društev v Nemčiji. Zveza čvrsto napreduje, westfalski rudarji se je zvesto oklepajo — a njena naloga postaja tem važnejša in

njen obseg tem večji, ker je dobila v zadnjem času dve sestri: Jugoslovensko podporno enoto na Holandskem in Jugoslovensko podporno enoto v Belgiji. Tudi tema dvema mladima in čilima organizacijama stoje na čelu sami zavedni in mnogopreizkušeni možje, da imenujemo samo gg. Ivana Zupana in Ivana Smodiča. Treba bo poleg drugih naših izseljencev, razkropljenih v večjih ali manjših skupinah širom Evrope, organizirati predvsem še naše ljudi v Franciji, na kar bomo imeli močno, enotno in gotovo tudi vzorno delujočo matico, ki bo zvesto spremljala usodo vsakega našega človeka na tujem. Tako delajo Nemci, tako delajo Čehi in Poljaki. A če ti mnogostevilnejši narodi ne dopustijo, da bi v širokem svetu utonil le en njihov človek, ali naj mi maloštevilni Slovenci čakamo prekrižanih rok, da se izgubijo v morju tujih narodov cela naša pokolenja, tisoči in desetisoči?

Ne, zanje se bomo brigali. Mnogo vere v bodočo vzajemnost med domovino in rojaki v tujini je dal zadnji

izlet 180 naših izseljencev,

ki so se prejšnji torek skupno pripeljali iz Nemčije, Belgije in Holandske na obisk svojcev v domače kraje. Zadnja «Domovina» je že poročala, kako bratsko so bili sprejeti na Jesenicah in nato na Bledu. Tu je bila v Zdraviliškem domu prirejena okusna skupna večerja. Popolnoma novo preoblečeni in zaradi veselja, da so zopet enkrat nahajajo v domovini, čisto nič več utrujeni, so izletniki s svojimi ženami in otroki zasedli veliko dvorano, kjer se je takoj razvilo najprijetnejše razpoloženje. Mornarska godba, ki je vse poletje na Bledu, je igrala same lepe domače melodije, v prisrčnih zdravilih pa so izletnikom izrekli dobrodošlico: blejski župan Rus, dalje predsednik Jugoslovenske Matice dr. Janko Pretnar, strokovni tajnik Vladimir Kravos in visokošolec Stojan Pretnar. S krasnimi besedami se je za pozdrave zahvalil vodja izletnikov gospod Pavel Bolha.

Vsem izletnikom so bila po hotelih odkazana lepa prenočišča, a v sredo zjutraj so bili vsi že zgodaj pokonci. Bil je zares krasen solnčen dan. Niti oblačka ni bilo na nebu, v vsej svoji krasoti so se razkazovale bele gorenjske planine. Rojaki iz tujine so se zbrali pred Zdraviliškim domom in nato v okrašenih barčicah odpluli po mirni jezerski gladini k otočku. Vse je prevzemala

divna lepota blejske pokrajine,

oglasile se je pesem in razlegle so se ubrane melodije harmonike: «Po jezeru bliz Triglava...» Kar očitno je bilo, kako je to prevzemala starejša rudarje, ki so se po dolgih letih zopet enkrat znašli v nebeškem blejskem kotičku, še bolj pa njihove otroke, ki doslej pač v tujini niso mogli sanjati o lepotah svoje ožje in prave domovine.

Na otočku so se vsi izletniki podali v cerkvico. Vsak je seveda tudi povlekel za zvonček in si želel sreče v bodočnosti. Naj bi se želje izpolnile! V cerkvici je nato skupina westfalskih Slovencev prav ubrano zapela nekatere pobožne pesmi, kar se je navzočih dojmilo z globoko pobožnostjo. Izpred otočka je nato vsa družba v barčicah odplula pred kraljevski grad Suvobor in prirejela kraljevi družini burne ovacije. Kraljeviča Peter in Tomislav, ki sta se baš igrala v bližini dvorskega kopališča, sta izletnikom živahno odzdravljala. Vodja izletnikov Pavel Bolha se je s tremi spremljevalci podal na dvor, kjer so se vpisali v sprejemno knjigo kralja in kraljice, v Beograd pa je bila kralju poslana vdanostna brzojavka. Nato se je vsa skupina zopet preko jezera vrnila pred Zdraviliški dom, kjer se je na prostranem senčnem vrtu vršilo kosilo.

Tako se je kmalu približal čas slovesa od kraljevskega Bleda. Avtomobil za avtomobilom je oddrčal proti kolodvoru na Lesecah, kjer so izletniki zopet zasedli svoje tri dolge posebne vgone. To je bilo zopet vesele razigranosti, ko se je vlak začel pomikati proti Ljubljani! Otroci, ki skoro vsi govorijo kar po tri jezike, so venomer postajali ob oknih in si razkazovali spotoma vse zanimivosti, možje in fantje so ob zvokih kitar in harmonik prepevali, ženi pa strmele tja proti Brezjam, kamor so včasih hodile na božjo pot. Na mnogih kolodvorih so bili rojaki iz tujine prav toplo pozdravljani, v Podnartu pa so jim dekleta prinesla velike šopke rož in cvetja, da so si zopet lahko okrasili okna.

Nestrpno pričakovana se je končno približala
Ljubljana.

Tu so se že davno pred prihodom vlaka začele na peronu zbirati množice občinstva, prišli pa so tudi mnogi odlični predstavniki, da pozdravijo drage rojake na povratku iz tujine. Ko je prispel vlak, ni bilo vzklikanju ne konca ne kraja. Vrla železničarska godba je zaigrala, a ko so medtem izstopili iz vagonov vsi izletniki, jim je prvi izrazil krasno dobrodošlico ljubljanski župan dr. Dinko Puc. Njegov govor o hrepenenju po domovini je mnogim navzočim izvalil solze iz oči. Enako toplo so zaželeli izletnikom nekaj srečnih in lepih dni v domačih krajih tudi predsednik Narodno-strokovne zveze Rudolf Juvan, starosta Jugoslovenskega sokolskega saveza Engelbert Gangl in oblastni izseljeniški nadzornik Fink. Vse prisotne je nato zopet ganil pozdrav desetletnega šolarčka Rudija Ravnikarja, ki ga je mamica prvič privedla s seboj iz daljne Holandske, kjer kakor drugi slovenski otroci obiskuje seveda tujo šolo in čuje domačo besedo le od staršev.

Skozi gost špalir občinstva so se izletniki po tem lepem sprejemu podali na vrt kolodvorske restavracije, kjer so jim ljubljanske dame in gospodične postregle s pivom, vinom, klobasami in drugimi prigrizki ter tudi s cigaretami. Videti je bilo, da je ta ljubezniva ustrežljivost bila rojakom iz tujine zelo všeč, saj je podala prisrčen dokaz, da se nahajajo zopet med svojimi, v beli Ljubljani, slovenski pr. točici. Z večernimi vlaki so se radostni razpeljali vsaj v svoj domači kraj. Železniška uprava je vsem dala brezplačne vozne listke za brzovlake po vsej državi in tako so se

sto pot»; dalje prosi, da se ukine šestodstotni rentni davek za naložbe zadrugnih zvez pri bankah in da se tudi vloge pri Raifajznovih posojilnicah oprostito rentnega davka; pomoč zadrugništvu naj se še dalje vrši potom oprostitev davkov ter taksnih in poštnih pristojbin, poleg tega pa naj se zadrugam da še prednost pri državnih nabavah. Kongres smatra, da je neobhodno potrebno, da se osnuje potrebno število nižjih zadrugnih šol in visoka zadrugna šola v

Beogradu. Dalje zahteva, da se spremeni zakon o snovanju agrarnih zajednic in da se čim prej uredi vprašanje agrarne reforme.

Popoldne so udeleženci kongresa posetili kulturno in gospodarsko razstavo «Ljubljana v jeseni», odnosno zadrugno razstavo, naslednjega dne pa so si v štirih velikih avtobusih ogledali našo Gorenjsko in njene vzorne zadrugne naprave.

120letnica Ilirije

Dne 14. oktobra bo poteklo 120 let, odkar je podpisal cesar Napoleon I. ukaz, da se ustanove ilirske deshele.

Velik del slovenskih pokrajin je takrat pripadel Iliriji. Premišljena in previdna francoska uprava od let 1809. do 1813. je ustvarila krepak temelj za razvoj nacionalne in kulturne pobude Slovencev in tako ustvarila možnost za zgradbo nacionalne samobitnosti, ki je dobila svoj lep zaključek koncem svetovne vojne z ustanovitvijo samostojne države SHS.

V Ljubljani se je sestal iz zastopnikov ljubljanske mestne občine, oblastnega odbora, Glasbene Matice in Francoskega instituta odbor za skromno, a dostojno proslavo te važne zarez v naši zgodovini.

Proslava se bo začela v Ljubljani 12. in 13. oktobra z odkritjem spomenika Iliriji oživiljeni in se bo zaključila koncem novembra, odnosno v začetku decembra z desetimi koncerti pevskega zbora Glasbene Matice ljubljanske v Franciji.

Odbor vabi vse Slovence, da s številno udeležbo dokažejo, da razumejo svojo preteklost in nje živo zvezo s sedanostjo in da cenijo zasluge, ki jih ima francoski genij za oblikovanje naše narodne misli.

Odboru za proslavo 120letnice Ilirije oživiljene predseduje župan dr. Dinko Puc, tajniške posle pa vodi Karel Mahkota.

Ob priliki odkritja spomenika Ilirije oživiljene bo priredil odbor v ljubljanskem Narodnem domu zgodovinsko razstavo, ki naj pokaže vse predmete, ki se v kateremkoli pogledu nanašajo na dobo francoske okupacije naših krajev, na ilirske dežele.

Mnogo teh predmetov se nahaja v javnih zbirkah in raznih arhivih, mnogo pa jih imajo tudi privatniki po svojih domovih. Zato se obrača odbor na vse lastnike teh zgodovinskih predmetov (listine, knjige, razglasi, slike, orožje, denar, napisne table, pohištvo itd.), da mu jih dajo za razstavo na razpolago.

Za izposojene predmete jamči mestna občina ljubljanska. Dostavijo naj se mestnemu arhivarju na magistratu ali pa naj se obvesti odborov tajnik g. Karel Mahkota, Ljubljana, Glasbena Matica, da preskrbi odbor prenos, odnosno dovoz v Ljubljano.

Vsi predmeti morajo biti v Ljubljani do dne 5. oktobra. Za tozadevno obvestilo pa prosi odbor čim prej, da more prirediti prostor in imeti pregled predmetov za razstavo.

Politični pregled

Poročali smo že, da je meseca julija odstopil dotedanji minister trgovine in industrije M. Zelimir Mažuranič. Njegovo mesto je ostalo

časno nezasedeno

ter je posle tega ministrstva vodil finančni minister dr. Švrliuga in nazadnje v odsotnosti dr. Švr-

ljuge minister za socialno politiko in narodno zdravje dr. Drinković. V nedeljo dopoldne pa je kralj podpisal ukaz

o imenovanju Juraja Demetrovića za ministra trgovine in industrije.

Novi minister je znan in ugleden jugoslovenski

«Ženske so kakor otroci: ako ji prst pomoliš, pa te za vso roko zagrabi», je razlagal nekdo izmed pivcev.

«Gorje mu, kogar spravi žena pod krila», je trdilo vse omizje. «Tak mož je tlačan, žena mu ne privoči niti neslanega kropa.»

«Tebe tudi drugega ne čaka», je dražil tovariš Tineta. «Koširke so daleč okrog poznane.»

«Bomo videli.» Tine je škrtal z zobmi, žile na vratu so se mu napenjale, lice se mu je napiholo.

«Slekle te bodo», so mu nagajali. «Vse ti bodo pobrale, kar boš dobil za smreke.»

«Pavli moram odšteti doti in tisto, kar sem priobljubil», je počasi omenil. «Kar bom dobil za les, bo komaj zadostovalo.»

«Pa materi si tudi nekaj obljudil», ga je spomnil nekdo izmed pivcev.

Košir je pravil na dolgo in široko, kako je pridobil Pavlo in mater, da mu nista nasprotovali. Obljuditi je bilo lahko, a izplačilo ga bo uničilo.

«Hm, ali ste kaj zapisali?» je zanimalo možakarja, ki se je silno rad tožaril.

«Nič», si je nekoliko oddahnil. «Zaupali smo si ter se sklicevali na poštenost.»

«Jeli kdo slišal, kar ste govorili?»

«Nihče, razun nas, domačih.»

«No, potem ti ni treba izplačati. Zakon pozna samo to, kar je zapisano, domače priče ne veljajo.»

«Tožijo naj tes, so ga podpihovali. «Dobilo bodo dolge nosove.»

Četudi je bil Košir že precej vinjen, vendar si je te nasvete dobro zapomnil. Ponovno je naročil vina v zahvalo za olajšavo gospodarskega bremena. Krčmar je pri vsakem litru napravil s kredo črto na vrata omarice, kjer je hranil kozarce in steklenice.

Sele pozno po polnoči so pivci začeli odhajati. Tine se je med zadnjimi prizibal v vežo in nahrulil Rusa, ki se mu je šegavo približal. Vedeti je hotel, kdo ga je poslal na prežo.

Aleksij je trdil, da je prišel sam iz svojega nagiba, ker ga je skrbelo, da bi se mu kaj ne pripetilo. Tega pa mu Tine ni hotel verjeti. Nepristano je robantil ženo, češ, da ji bo že pokazal, kdaj mu je poslala spremiželca.

Med potjo se je nekoliko iztreznil in pomiril. Ko pa je doma zagledal ženo, se je «novič raztogotil. «Kje imaš moj denar?» jo je nadrl. «Kdo ti je dovolil brskati po mojem žepu?»

«Kaj, ali si ti?» je stopila predenj ter mu poduhala usta. «Mislila sem, da se je privalil sod iz gostilne.»

«Kje je denar?» ga je razkačilo njeno izzivanje.

«Bala sem se, da ga boš izgubil», se je ustrašila. «Pri nakladanju ti lahko pade iz žepa.»

«Tatica! Denar sem prisluzil s svojimi žulji. Ne boš mi delala sramoto.»

«Sramotno je, ker popivaš. To je najgrša pregreha.»

«Ali bo treba kaj razbiti?» je gledal togotno okrog sebe. Z vso močjo je udaril po mizi, da je priskočila svetiljka in skoro ugasnila,

novinar in javni delavec. Med vojno so ga zaradi njegovega jugoslovenskega prepričanja pregnala oblastva stare monarhije ter ga za deset let izgnala iz Zagreba. Demetrović pr se je kljub temu vrnil v Zagreb ter s peresom in besedo dalje deloval proti stari Avstro-Ogrski. Minister Demetrović je bil po prevratu v pokrajinski vladi v Zagrebu poverjenik za narodno gospodarstvo, potem je bil poslanec v ustavotvorni skupščini, pokrajinski namestnik in član bivše Narodne skupščine. Bil je ves čas po prevratu eden najožjih sodelavcev pokojnega dr. Gregorja Zerjava, s katerim so ga vezale tesne politične in prijateljske zveze.

Za države, ki so interesirane pri plačevanju nemške vojne odškodnine, važna vest je, da je bil na haaški konferenci minuli teden

sprejet v načelu Youngov načrt za plačevanje nemške vojne odškodnine,

ker je angleški finančni minister Snowden, glavni nasprotnik tega načrta, po katerem so Anglija in male države prikrajšane na deležih, precej popustil, dočim so male države izjavile že prej, da soglašajo z načrtom. V petek je šest držav, ki so sklicale to konferenco, slovesno podpisalo zadevni sporazum, po katerem bodo zavezniške države tudi v najkrajšem času izpraznile Porenje ter ga zopet izročile Nemčiji. Za nas je važno, da

bo Jugoslavija dobivala letno po 6 milijonov zlatih mark na račun vojne odškodnine.

V nedeljo se je začela v Beogradu svečana proslava 10letnice ustanovitve FIDAC, velike mednarodne organizacije zavezniških bojnikov v svetovni vojni. Prestolnica Beograd je posebno

prisrčno sprejela francoske in belgijske bojivnike.

Svečanosti so se pričele že ob 7. zjutraj. Otvoril je kongres podpredsednik FIDAC Ljuba Stepanović, ki je izrekel dobrodošlico vsem gostom na zemlji, ki je za vedno osvobojena, na to pa je govoril o neizbrisnih zaslugah francoskih, belgijskih, angleških, ameriških, poljskih, portugalskih, rumunskih in češkoslovaških bojnikov za splošne človeške ideale. Naloga FIDAC obstoja v tem, da

«Tine, miruj!» ga je pričela miriti. «Ti nisi grd, ampak pijančevanje je gnusno, kateremu se udajaš.»

Obrnila se je in odšla po večerjo, katero je postavila predenj na mizo. Poskusil je in odložil žlico. «Take svinjarije ne jem», je pljunil pred ženo.

«Ker si sit pečenke», je pozabila, da ne sme govoriti.

«Molči!» Komaj se je izognila, da jo ni zadela skleda s prestano večerjo. Jed se je razlila, posoda pa se je zdrobila na drobne kosce.

«Miruj!» ga je ponovno opozorila in pobirala črepinje.

«Ako hočem», se je potrkal po prsih. «Vse bomo razbili in stolkli to beračijo.»

«Nič ne boš razbijal», je porasla.

«Ali meniš, da se ne upam?» Razjarjen je snel raz steno ogledalo ter ga je treščil pod mizo.

«Tine, ali si ob pamet!» je viknila in zbežala na dvorišče. Milo je začela klicati Aleksija, naj ga ukroti, ali vsaj pokliče sosede. Rus pa se ji ni odzval, ni se hotel mešati v domače zadeve. Sosedje so vstajali in poslušali pri oknih, nihče pa se ni hotel oglasiti. Samo Tomažek je odprl okno in pokazal Lojzi na prste, kako se korenček strže in repica beli.

Koširja je najbolj razkačilo, ker je žena klicala na dvorišču, da so jo slišali sosede. «Zdaj mi je vseeno», se je raztogotil in začel razbijati, da je odmevalo daleč po vasi. Najprej je zamahnil po svetiljki, nato so zavzenela okna, iz katerih se je usipalo steklo; v veži so zaropotali

poškodovana, vendar pa je češkoslovaški avtomobil po kratkem popravilu nadaljeval vožnjo, dočim je ostal Zangerjev na mestu ne-reče težko pokvarjen. Jeranov sopotnik Wirth je dobil pri karambolu občutne poškodbe in je moral iskati zdravniško pomoč.

* **Avtobus zdrobil kolo.** Na Za'ovski cesti v Ljubljani poleg mosta proti Kočevljem je prišlo do karambola med kolesarjem Ferdinandom Stebilom in avtobusom iz Zg. Kašlja. Stebil je privozil iz Kodeljevega in se zaletel na prometnem križišču v prednji del avtobusa. K sreči je še pravočasno odskočil, sicer bi enako kakor kolo padel pod avtobus, ki bi ga zmečkal. Šofer je sicer avto takoj ustavil, vendar je bilo kolo že zdrobljeno.

* **Karambol kolesarja in motociklista.** Hlapec Ivan Lampret, uslužben v hiralnici na Vidovdanski cesti v Ljubljani, je peljal enovprežni voz po Vidovdanski cesti in zavil v ostrem kotu na dvorišče hiralnice. V tistem trenutku pa sta privozila vsak od druge strani delavec Josip Grahek iz Beričevega na kolesu in mehanik Pavel Smrekar z motornim kolesom. Ker jima je bila cesta zaradi voza nenadoma zaprta, sta se prestrašila in zavozila tik pred konjem drug v drugega. Od sunka sta padla po tleh in sta se oba občutno poškodovala. Smrekar trpi tudi na motornem kolesu precej škode.

* **Pačec motociklista.** Mlinar Škerjanc iz Radomelj se je peljal na svojem motornem kolesu iz Stoba v Domžale. Zaradi izredno slabe ceste mu je vrglo pnevmatiko s srednjega kolesa, motocikelj se je prevrnil ter se je Škerjanc po desni strani obraza precej pobil.

* **Samomor starčka.** Že približno pred dvema tednoma je posestnik Ivan Marhold iz Zg. Svete Kungote izginil brez sledu. Vsa prizadevanja so bila zaman. Te dni pa so 60letnega starčka našli obešenega za mrtvašnico v Svečini. Obupanec je moral viseti že več dni, ker je truplo že razpadalo.

* **Smrtna nesreča slovenskega letalskega oficirja.** Na zemunskem vojaškem letališču se je smrtno ponesrečil odlični letalski oficir kapetan Anton Ostanek iz Ljubljane. Kakor se sodi, se je Ostanek v letalu lotila omotica, da je nesrečnik izgubil vodstvo nad letalom, padel na tla in se ubil.

* **Smrtna nesreča pri Slovenjgradu.** Te dni je odpeljal 32letni šofer Antcu Horvat, nameščenelec pri tvrdki mesnih izdelkov Rudolf Welle, iz Maribora v Šmartno pri Slovenjgradu za tamošnjega trgovca Vertnika večjo količino mesa, slanine in klobas. Takoj po izvršnem poslu se je vračal z avtomobilom nazaj. Ko je hotel na povratku v Maribor v Šmartnu pri Slovenjgradu pasirati železniški prelaz, je pridrvela z veliko naglico v istem trenutku nasproti lokomotiva, ki je na progi pred kolodvorom premikala vozove. Ker ob prelazu ni zatvornice in če zaradi poslopij in ostrega ovinka prost pogled na progo nemože, je bila katastrofa neizbežna. Strojvodja je zaman skušal še v zadnjem hipu zavleči lokomotivo. Lokomotiva je z vsa silo zadela v avtomobil in ga vlekla še kakih 60 metrov naprej. Ko se je končno lokomotiva ustavila, je bil avtomobil že popolnoma razbit. Pri karambolu samem je odletel šofer Horvat v dolgem loku iz avtomobila in obležal s težkimi notranjimi poškodbami na progi. Ponesrečenca je sicer lastnik avtomobilne delavnice Tischler iz Slovenjgrada takoj prepeljal v tamošnjo bolnico, kjer pa se je njegovo stanje kljub zdravniški pomoči čez noč tako poslabšalo, da je podlegel poškodbam.

* **Nevaren požar.** Te dni je nastal na posestvu Franca Barage v Dolenji vasi požar, ki ga je povzročil 4letni otrok, ki je po nesrečnem naključju prišel do vžigalic. Ogenj je vpepelil šest objektov, ker se je razširil na sosednja posestva. Zgoreli so: dve hiši, skedenj in trije hlevi. Zivino so sicer rešili, škoda pa je velika, ker je zgorelo mnogo poljskih pridelkov. Oškodovana sta poleg posestnika Barage še posestnika Janez Primšar in posestnik Franc Martinčič.

Primšar trpi največjo škodo, ker je bil najnižje zavarovan. Na pomoč so prihitei gasilci iz Cerknice in Dolenjih Jezer. Gasilec se je zahvaliti, da ni bilo še večje škode.

* **Smrtna nesreča progovnega delavca.** Na postaji Logatec se je pripetila te dni huda nesreča, ki je zahtevala mlado človeško življenje. Ponesrečil se je progovni delavec Josip Blažinič, 26 let star, rodом iz Dolnjega Pustukovca v Medmurju. Nesreča se je pripetila na ta način, da je imenovani padel iz vagona, ko se je vračal v družbi drugih delavcev z dela pri popraviljanju proge. Pri nenadnem sunku vlaka pred uvozno kretnico je namreč izgubil ravnotežje ter padel pod kolesje, ki mu je v trenutku odrezalo obe nogi nad kolena. Tako pohabljenega so prenesli v postajno čakalnico, kjer je ubožec kljub takojšnji zdravniški pomoči po pol ure trajajočih mukah izdihnil. Tam v Medmurju, v rodnem kraju, bo vztrepetalo kakšno srce ob trpki vesti nad izgubljenim svojem, ki ga ni mogla preživeti rodna zemlja.

* **Duševo zaostal otrok povzročil požar.** V vasi Križevci (občina Mursko Središče) je zgorelo posestnikom Jambrošiču, Trstenjaku, Čučku in Strojki več gospodarskih poslopij v vrednosti okrog 200.000 Din. Preiskava je ugotovila, da je požar povzročil 10letni slaboumni sin posestnika Jambrošiča.

* **Avto ga je povozil.** V ljubljansko bolnico so pripeljali 53letnega mlinarja Jurija Kumpa z Jesenice. Kumpa je povozil že pred par dnevi na Jesenicah neki avstrijski avtomobilist in mu prizadejal več zunanjih prask in notranjih poškodb. Ležal je par dni doma, ker pa se je njegovo stanje poslabšalo, so ga morali oddati v bolnico.

* **Usoden prepir med fanti.** V Zalarjevi gostilni v vasi Podkrajniku v bližini Logateca so popivali fantje. Med njimi je bil tudi 27letni France Martinčič iz Dolenje vasi pri Logatecu. Zaradi neke malenkosti so se pričeli razburjati, na kar je nenadoma počilo iz samokresa. Samokres je rabil neki nezrel pobalin, ki je imel očitno namen zadeti Martinčiča. Pogodil ga je v prsa in se je Martinčič zgrudil na tla. Ranjenca so spravili v bolnico.

* **Brezuspešen lov za žeparjem.** Pred dnevi je bila železniška policija v Zidanem mostu neposredno po prihodu zagrebškega vlaka obveščena, da je skušal med vožnjo preko postaje Zidani most okraštiti neki elegantni žepar nekoga upokojenega železničarja. Policija je žeparja sledila skozi množico do kolodvorske restavracije, kjer pa je nevarni prijatelj tuje lastnine izginil brez sledu. Policija je ugotovila, da gre v tem primeru za že dolgo zasledovanega, okrog 40letnega bivšega natakara Antona Viharja, ki si je zaradi svojih predrznih vlovov in tatvin stekel skoro že mednarodni sloves.

* **V zaporu se je obesil.** Ko je paznik zaporov v Murski Soboti v ponedeljek ob 6. zjutraj pregledoval celice, je našel vse v redu. Med jetniki je bil tudi Ivan Benko, posestnik iz Gerlinec, ki je bil pred nekaj dnevi od orožniške patrolje izročeni sodišču zaradi suma tatvine. Z njim vred so tedaj orožniki privedli v zapore tudi dva cigana, s katerima je baje Ivan Benko že dlje časa kradel. Ko je paznik pogledal v celico, je Ivan Benko ravno pospravljal svojo posteljo. Ob 9. se je paznik zopet vrnil in mimogrede pogledal tudi v Benkovo celico. Nudila se mu je strašna slika. Ivan Benko je visel na hlačnem jermenu, ki je bil pritrjen na železno omrežje okna. Paznik in drugi, ki so prihitei na njegove klice, so poskusili vse, da bi obupanca zbudili k življenju. Vsaka pomoč pa je bila izključena.

* **Nevarna zlobnost.** V Dragomerju nad Brezovico so te dni neki pobalini položili na cesto veliko bruno iz same zlobnosti napram avtomobilistom. Baš v tistem času se je vozila z Vrhniko proti Ljubljani v avtomobilu večja družba. Avto je vozil s predpisano hitrostjo in je šofer baš še pravočasno opazil položeno bruno. Da ni bil šofer zadosti previden, bi se zaletel avto-

Dr. Jože Rant

specialist za zobne in ustne bolezni v Skofji Lok

ne ordinira 4 dni

in sicer 9., 10., 11. in 12. septembra

291

mobil naravnost v bruno, kar bi gotovo imelo za posledico strašno nesrečo. Avtomobilisti so prijavili zadevo orožniški postaji, ki bo krivce izsledila, ki naj se prav eksemplarično kaznujejo.

* **Velik vlom v trgovino.** Po Gorenjskem se klati že nekaj časa neznan tatinska in vlomilska tolpa, ki straši nekaj dni v tem kraju, pa se zopet preseli v kak drug kot Gorenjske. Orožniki imajo z zasledovanjem teh ptičev mnogo posla. Patrolje švigajo iz vasi v vas vendar pa ostane ves napor brezuspešen. Eno zadnjih noči pa so se vtihotapili svedrovci v okolico Škofje Loke. V okolici Bergantove trgovine v Stari Loki jim je prav ugajalo. Bilo je okrog dveh ponoči, ko so domači čuli korake okrog hiše, vendar pa niso polagali na to nobene pažnje. Vsi v hiši so spali trdno spanje, ko je naenkrat zaškrtala mreža v prizemskem kletnem oknu. S pomočjo drogov so svedrovci mrežo kmalu ukrižili in zlezli v klet. S seboj pa so seveda imeli žepne svetiljke in so tako kmalu našli vrata, skozi katera so prispeli v vežo. Od tam so vdrli v shrambo, kjer so našli veliko zalogo jestvin. Odnegli so večjo množino, vzeli tudi kruh in pobasali v pripravljene vreče 100 jajc. Bili so pa med tatovi tudi kadilci. Oskrbeli so se s škatlo vardarskih in zetskih cigaret. Po daljšem brskanju so iztaknili nekje še 400 dinarjev gotovine. Na prosto so prišli po isti poti, kakor so prišli v notranjost hiše.

* **Tatvina v planinski koči.** V zgornji koči na Kolcah se je nekdo zmuznil v jedilno shrambo in segel v predal, kjer ima oskrbniški pomočnik Slavko Demšar svoje prihranke. V roki mu je ostalo okoli 250 Din. Zadeva je bila naznanjena orožnikom. Baj je denar ukradel neki predilniški delavec.

* **Velik vlom v Ljubljani.** V nedeljo popoldne je bil izvršen v stanovanje višjega računskega svetnika Josipa Mozetiča v Beethovnovi ulici v Ljubljani drzen vlom. Doslej še neznan svedrovec je prišel v stanovanje za časa odsotnosti domačih s pomočjo vetrihov. Pokradel je iz raznih omar 700 Din gotovine in za 200.000 Din raznih dragocenosti. Policija je naknadno še ugotovila, da je spretni vlomilec udrl tudi v stanovanje vpokojenega računskega nadsvetnika Antona Mikulža, ki se nahaja enako v prvem nadstropju omenjene hiše. V tem stanovanju drzni tat sicer ni imel take sreče, vendar je le našel nekaj plena. Polastil se je koččka zlata in spravil v žep še par drugih vrednostnih predmetov. Napravil je za okrog 1000 Din škode, na kar je iz hiše izginil brez sledu.

* **Neuspelo maščevanje.** Pri posestniku Francu Vrankoviču v Rakovljah pri Braslovcah je obirala hmelj 22letna Angela K. iz Višnjevca pri Pregradi. Ker je po njenem zatrdilu prejela pre-slabo plačo in hrano, je sklenila, da se bo svojemu delodajalcu maščevala. V nedeljo je pobrala svoje stvari in odšla v Celje, od koder se je hotela odpeljati domov. S seboj je vzela tudi gospodarjevo odejo. Gospodar je tatvino pravočasno opazil. Odpeljal se je nemudoma v Celje in dekletu še pravočasno zalotil. Vrniti mu je morala odejo in plačati za stroške zasledovanja 200 Din, vrhu tega pa je še romala v sodni zapor.

* **Pri obledeli sirovorumenka ti barvi kože, motnih očeh, slabem počutku, zmanjšani delovni moči, duševni depresiji, težkih sanjah, žledčnih bolečinah, pritisku v glavi, namišljeni boleznii je pametno, da izpijete nekaj dni zapored vsako jutro na tešče kozarček naravne grenčice «Franz Josef». V zdravniški praksi se v oia «Franz Josef» zaradi tega posebno uporablja, ker naglo odstranjuje vzroke mnogih pojavov bolezni.**

NOVOMESKA.

O potrebi mlekarških strojev za male in večje kmetije

Pri tem mislim v prvi vrsti na posnemalnike. Čeprav so posnemalniki že davno preplavili svet, vendar moram ugotoviti, da je pri nas še pomanjkljaj teh za malega kakor večjega posestnika potrebnih strojev.

Prepričan sem tudi, da so ti stroji nekaterim posestnikom še popolnoma neznan. Kmetovalec, ki stremi za tem, da mu mleko njegovih krav da čim več dohodkov, ne bo dolgo premišljal o nabavi tega stroja, ki je za kmeta neobhodno potreben. Posebno danes, ko je veliko povpraševanje po dobrem čajnem maslu in so cene čajnega masla naravnost visoke (40 do 45, celo do 50 Din za kg), se dobro izplača nabava omenjenega stroja. Posnemalnik je naravnost božji blagoslov v hiši kmetovalca, ker mu vedno donša v hišo denar.

Zapomniti si je treba, da dosežemo dobro čajno maslo edino le z mlečnim posnemalnikom. Mlečnih posnemalnikov imamo več vrst. V zadnjem času so posebno zasloveli širom sveta tako zvali posnemalniki «Diabolo»; to so posnemalniki iz Stockholma (Švedske), katerih glavno zastopstvo za Slovenijo, Hrvaško in Srbijo ima tvrdka Ljudevit Klein v Zagrebu, Račkoga ulica 5.

Med prav dobre posnemalnike bi prišteval kot kmetijski strokovnjak posnemalnike «Diabolo», s katerimi sem obratoval celo v omskem in temskem okolišu v Sibiriji kot letni vojni ujetnik. Sibirci so s temi stroji nad vse zadovoljni iz razloga, ker so zelo precizno izdelani, med tem pa zelo enostavni za temeljito čiščenje, ki je velikega pomena pri teh strojih. Posnemalnik «Diabolo» posnema strogo, kar je istotako važno posebno tam, kjer se ta obrat vrši v večjem obsegu.

Ti stroji se dobijo tudi na mesečne obroke. Kmetovalec izplača stroj brez vsakih težkoč, ker mu potreben denar sam posnemalnik zasluži v kratkem času.

Posebno bi priporočal za našega malega in srednjega kmeta ročno mlekarico «Diabolo», ki je kombinacija ročnega posnemalnika in stroja za sirovo maslo s skupno pločevinasto posodo. Zaradi posrečene konstrukcije je zelo po cen. Za posnetje 65 litrov mleka na uro stane 1980 Din, za 120 litrov na uro pa 2350 Din.

Za večje obrate ima glavno zastopstvo na razpolago seveda še večje posnemalnike celo na električen pogon.

Kmetovalci, ne pozabite ob priliki obiska ljubljanskega velesejma ogledati si te praktične stroje. Zahtevajte od tvrdke vsa pojasnila!

A. Z dolšek, kmetijski strokovnjak.

Porota

CELJSKA.

Oproščen. V ponedeljek se je začelo v Celju jesensko porotno zasedanje. Kot prvi se je zagovarjal bivši slušatelj tehniške fakultete v Ljubljani F. Z. zaradi sleparstva, a je bil oproščen.

Zaradi prekoračenja silobrana je bil obsojen na 10 mesecev strogega zapora Mihael Požek iz Trebč, ki je smrtno zabodel z nožem mladega posestnikovega sina Karla Srednika iz Pleš, ker je ta silil v Požekovo dekle Ano in začel pretepiti Požka.

Uboj. Tri leta težke ječe je dobil pred poroto 21letni Josip Butolen iz Kočic, ker je 11. julija t. l. v Donački gori udaril s kolom po glavi posestnika Antona Koresa iz Mašečke vasi s tako silo, da je ta obležal in teden dni nato podlegel poškodbam.

Bivšo sosedo ubil. Na tri in pol leta težke ječe so obsodili 43letnega poročenega posestnika Antona Perca iz Trnovca pri Zabukovju, ker je v prepiru z nožem smrtno zabodel poročeno ženo Terezijo Jazbečovo iz Završ, kjer je imel svoječasno kmetijo tudi Pere.

Težka telesna poškodba. Kot prvi se je pred poroto zagovarjal 19letni posestnikov sin Martin Brodnik zaradi težke telesne poškodbe. V aprilu letos je koljil posestnik Anton Pirca iz Drenovca v svojem vinogradu na Dednem vrhu. Njegovi delavci so bili iz Drenovca. V bližnjem vinogradu Terezije Brodnikove pa so delali fantje iz Straže sv. Valentina. Nenadoma je med obema skupinama nastal prepir. Martin Brodnik in trije tovariši so prišli oboroženi s koli. V prepiru je Brodnik udaril Pirca po glavi ter mu prizadejal težko poškodbo. Brodnik je prejel 18 mesecev težke ječe.

Požig. Razprava proti Antonu Avliču, ki je obtožen, da je zažgal v Ključevci slamnato streho hiše posestnika Završnika, je bila preložena.

Uboj na žeganju. Osemnajst mesecev ječe je prejel 21letni Albin Ahlin, posestnikov sin na Vrhu pri Višnji gori, ki je v pijanosti udaril z vago posestnikovega sina Antona Kastelica iz Sel. Poškodovanec je pozneje v bolnici podlegel poškodbam.

LJUDSKO VSEUČILIŠČE

O prerokovanju iz zvezd

Že od nekdaj so se ljudje bavili s tem, da so prerokovali otroku srečo ali nesrečo, dober ali slab značaj po stanju zvezd ob rojstvu. Tudi danes najdemo še lahkoverne ljudi, ki nasedajo takim prerokom, ki jim izvablajo težko prisluženi denar. Tisočletja se že to ponavlja, tisočletja se že zatekajo ljudje k tem prerokom, ki naj bi dajali upanje onim, ki iščejo sreče, in tolažbe obupanim.

V marsikaterem starem koledarju ali pratiki najdeš navodila, kako ti je določiti prihodnost po stanju zvezd ob času tvojega rojstva. Zato ne bo odveč, če to vprašanje premostrimo z vidika zdravega razuma.

Kakor smo že omenili, slone prerokovanja te vrste na opazovanju stanja zvezd ob uri, ko se kdo rodi. V tem nebeškem znamenju je že babilonski svečenik čital usodo svojega kralja, preracunil zvetev, uspeh vojne; na podlagi teh znakov je sveril in zagovarjal.

Po starem nazoru je zemlja središče vsega svetovja, v nasprotju z naukom moderne znanosti, da je naša zemlja del solca in da se vrtil okoli njega. Po starem nazoru obkroži torej solnce zemljo v 365 dneh in gre v teh dvanajstih mesecih skozi dvanajst znamenj živalskega kroga. Začetek živalskega kroga tvori trenutek, ko stoji solnce v znamenju ovna. Po tem, v katerem znamenju stoji solnce ob rojstvu, prerokujejo novorojenčku bodočnost. Zakaj naj bi bila Venera znak milobe in ljubezni, Mars vojne itd.?

Predaleč bi morali seči, če bi hoteli opisati načine, kako lažnivi ali praznovorni preroki sestavljajo prerokbe na podlagi omenjenih nebesnih teles in njih položaja glede na zemljo ob rojstvu.

Šele novejša doba je začela z uspehom odgrinjati skrivnosti, pred katerimi strmi človek, ki opazuje naravo. V starem veku je videl človek v različnih naravnih pojavih znamenja, ki jih daje človeku neko božanstvo. Naloga svečeničkov ali vidcev je bila čitati ta znamenja in po njih prerokovati. Tu, v tej veri in v tej nevednosti je izvor prerokovanja, o katerem tu razpravljamo. Zato je stari vek gojil preroštvo, obiskal preroška svetišča in bil o čudodelni moči teh tako prepričan, da so bila celo pod državno zaščito. Moderni človek kaže za to le zgodovinsko zanimanje in se smehlja lahkovernosti svojih prednikov, kajti zanj je edino merilo razumna pojasnitev kakega pojava. Če ta ni mogoča, poskušamo priti skrivnosti do dna in smatramo vsako razlago po načinu starih za praznoverje. Podoba sveta si skušamo ustvariti z razumom, ki smo

Tudi novejča žehla

je hitro gotova, ako se uporablja pravo **mi-o**. Nepobitno dejstvo je, da tej zah evi odgovarja v polni meri

pravo terpeno novo milo

„Gazela“

si ga postavili za najvišjega sodnika. V kake zadrege bi pa tudi zašli, če bi ne bilo to naše najvišje načelo.

Ob vsakem času je doživljal človek svet na drug način, današnji človek ga doživlja z razumom. Tako smo morali tudi prerokovanja po zvezdah zavreči med staro šaro in ga smatramo za praznoverje.

Modernemu človeku je usoda moč njegove volje. S svojo usodo se ne smemo igrati s tem, da se zatekamo k prerokom, temveč si jo sami ustvariti po naših zmognostih in naši uvidevnosti. Kdor čaka na zvezde, da mu bodo pomagale, ne bo moral le dolgo čakati, temveč bo tudi osleparjen na svojo srečo. Zvezdnato nebo se mu bo smehljalo kot vzvišeno veličanstvo, solnce in mesec bosta krožila v mirni zakonitosti po svojih poteh in čas, ki bi ga moral uporabiti s pametjo in voljo, bo zanj izgubljen.

IZ POPOTNIKOVE TORBE

Novice iz Poljanske doline

Gorenja vas, septembra.

Pogodbeno pošto v Poljanah je s prvim septembrom prevzela gospa Velikonjeva. Upamo, da bo nova poštarica šla občinstvu vsestransko na roko. Dosedanji pogodbeni poštar, domačin g. Maks Ozebek, se je odpovedal pošti zaradi svojega rahlega zdravja, kar so nasledki hude bolezn, dobljene med vojno v hudi zimi v Karpatih. Vodil je pošto nad pet let v vsestransko zadovoljnost. Obe pošti v dolini, v Gorenji vasi in v Poljanah, sta razdržavljeni; v Poljanah pred petimi leti, a v Gorenji vasi letos. Obe imata veliki okrožji. Zdaj, ko se poštni promet iz Žirov zopet obrne po dolini na Škofjo Loko, bo uradnega dela še več. Odgovornost je velika, a plača je majhna.

Predzadnje nedeljo smo doživeli pri nas precej razburjenja. Sicer ni bilo tako hudo, kakor se je prvi hip domnevalo, vendar so poboji za našo dolino nekaj nenavadnega. Omenjeno nedeljo že bolj pozno zvečer se je vračal mladi Dolinar iz Gorenje vasi domov na Trato. Imel ga je precej pod klobukom. Pred hišo je obstal. Medtem prideta od druge strani oče, ki je že pri sedemdesetih, in mačeha. Med njimi ne vlada najboljša razmerje zaradi posestva, ki je precej veliko in ga oče noče odstopiti sinu. Zaradi tega kuha mladi Dolinar jezo predvsem

na mačebo. Ko pridejo skupaj, se mladi kar zakadi v mačebo in jo začne tepsti, a ko jo je mož, oziroma oče, branil, se loti tudi njega. Navzoči sorodnik Matevž Miklavčič jih je skušal razdvojiti. Medtem je stari Dolinar v svoji razburjenosti ranil sina z nožem pod rebra. Ta je padel ter obležal. Poklican je bil k njemu zdravnik. Rana je baje precejšnja, a ne nevarna. K popolni zavesti je prišel ranjenec, ko se mu je do dobra izkadila pijača. Zadevo je oče sam prijavil drugi dan orožnikom. Najbrže ne bo posebnih posledic, ker si bodo medsebojno z obžalovanjem odpustili.

Drugi pretep je bil tisti večer med fanti v Javorjah. Bilo je precej razžaljenja in celo pokanja, a trpeli so največ mize, kozarci in celo svetilnice na oknih. Fantje bodo imeli zaradi svoje objestnosti sedaj še sitnosti.

Zadnjič se je pripetila na cesti proti Škofji Loki avtomobilska nesreča. Neki zasebni avtomobil je zadel nekega potnika, da je moral ta v bolnici iskati pomoči. Odškodnino mu je lastnih avta takoj izplačal kakor tudi stroške za zdravljenje.

Sedaj se spravlja zadnja otava. Moramo pa reči, da smo z otavo letos prav zadovoljni, saj je lepa in obilna.

Pismo iz Frankolovega

Frankolovo, koncem avgusta.

Po poslovnih potih sem dospel te dni na Frankolovo, kjer sem imel priliko prepričati se o tem, kaj zmore sloga in skupno delovanje vseh slojev. V prvi vrsti čestitam tukajšnjima vrlima narodnima delavcema gg. Karlu Zerovniku in Filipu Schnablu za res zaslužen odlikovanje z redom sv. Save.

Tu se je vršila nedavno tudi volitev v okrajni cestni odbor in je ves občinski odbor oddal glasove za g. Potočnika. V tem oziru je napravil res velik korak naprej, saj je pometel s tem z vso politiko. V slogi je spas naroda ter le v skupnem delu leži moč in vera res v boljšo bodočnost Jugoslavije.

Slučajno sem imel priliko videti ustanovitev »Društva kmetijskih fantov in deklet«, kjer je bilo na zborovanju nad sto kmetijskih fantov in deklet. Pomemben dogodek kaže, da naša mladina pričenja z delom za prosveto in omiko.

Frankolčani, držite se hrabro in krepko stopajte po poti, ki ste si jo začrtali!

ŽENSKI VESTNIK

Red v hiši

Kjer ni reda v hiši, tam tudi ni pravega doma. To se pravi, tam ni veselja in zadovoljnosti, ki bi vezala družino v srečni skupnosti. Red v hiši pa je mogoč le, če je delo med člani družine prav razdeljeno, tako da vsak svoje posle lahko opravi in je vse delo opravljeno lepo v soglasju, brez nevolje in prepira.

A prav v tem pogledu je na naših domovih, zlasti revnejših, marsikaj, kar ni prav in kar je večkrat vzrok nezadovoljnosti, nesoglasja med družino ali pa celo prepirov med zakonci. Imamo tu v mislih pred vsem razmerje med možem in ženo, kar se tiče dela. Po navadi je tako, da je žena pri hiši vse preveč obremenjena z delom, tako da ga pri največji pridnosti ne more vsega zmagovati. In potem je naravna posledica ta, da to ali ono pri hiši ni opravljeno, da gospodinjstvo ni v redu in da pri tem trpi vsa družina.

Res, žena je zato v hiši, da skrbi za red in da v redu opravlja gospodinjstvo. To pa zmore le tedaj, če se delu v hiši in v gospodinjstvu lahko posveti, če ni preveč preobložena z drugim delom. A po navadi je prav narobe: žena ima toliko dela na polju, da potem pri najboljši volji ne more opraviti vseh potrebnih poslov v hiši. Le pogledimo, kako je po naših malih domačijah: žena je ves dan delala na polju, zvečer pa pride vsa

spehana domov in tu jo čaka spet vse polno dela: otroke je treba oskrbeti, lačni so in jokajo, čaka na gospodinjstvo živina, da jo nakrmi, da krave pomolze, treba pripraviti tudi večerjo, a sirota ne ve, česa bi se prej lotila, in bega sem in tja ko neumna in vsa v strahu, da bo mož hud, ker to in ono ni še narejeno.

Pameten in dober mož, ki ima ženo rad, ta seveda od žene ne bo zahteval več, kakor zmore njene moči, in je ne bo obremenjeval z delom, ki ni zanjo in ki jo ovira, da ne more oskrbovati gospodinjstva in držati hiše v redu, kakor je treba. A koliko je takih pametnih in dobrih mož? Večina moških niti ne pomisli, koliko raznovrstnega dela ima žena po hiši in v gospodinjstvu, podrobnega, sicer večkrat malenkostnega, a le potrebnega dela, ki je vanj žena in gospodinja uprežena tako rekoč od jutra do večera. Mož opravi svoje delo, pa si lahko odpočije. Žena pa si resničnega oddiha in počitka skoro nikoli ne more privoščiti. Niti ob nedeljah. Ker tudi ob nedeljah je treba kuhati, oskrbovati otroke, treba opraviti delo kakor vsak dan.

Dolžnost dobrega moža je urediti delo na domačiji tako, da more žena vse delo, ki ga ji nalaga gospodinjstvo, opraviti v miru in ob pravem času. Če je žena preobložena z drugim delom, potem trpi od tega gospodinjstvo in s tem vsa hiša.

Pride mož zvečer domov, truden in lačen, a večerje še ni na mizi. Kako bo, če je pa žena gospodinja pravkar šele prišla s polja domov. Mož čaka na večerjo in godrnja, žena pa tudi ni baš dobre volje, ko mora tako hiteti, in tako nastanejo često prerekanja in prepiri, ki kalijo srečo in zadovoljnost v hiši.

Kakor rečeno: žena mora biti dobra, pridna gospodinja, a mož mora biti uvideven in ne sme zahtevati od svoje žene več, kakor ona zmore. Pravična, pametna razdelitev dela med ženo in možem in prvi pogoj za red v hiši in za zadovoljnost družine.

Za kuhinjo

Jajčne rezine. Na desko deni 38 dek moke, na sredi kupčka pa naredi majhno jamico. V skodelici dobro stepi štiri žlice smetane in štiri jajca (z beljaki vred), posoli in zlij to v moko ter dobro zmešaj, na kar dodaj 20 dek sirovega masla in testo dobro ugneti. (Testo gneti na hladnem prostoru.) Nato razvaljaj testo za nožev hrbet na debelo, ga razreži z obodcem in pokladaj na pekačo, z moko potreseno. Nato zmešaj v skodelici 30 dek stolčenega sladkorja z limoninim sokom, da dobiš primerno gosto zmes, tako da jo lahko namažeš po rezinah, povrh naloži zrezanih orehov ali lešnikov in peci v ne prevroči pečici, da se rezine zlatorumeno zapečejo.

Zeleni paradižniki v kislu. Zelene in trde paradižnike operi in posuši na rešetku, na kar jih naloži v pripravljeno steklenico. Vmes deni par olupljenih šalotk ali čebule in par zelenih paprik, na vrh daj dve pesti soli, en lovorjev list in par zrn popra. Nato zalij paradižnike s prevretim in ohlajenim kisom. Kasneje pa steklenico zaveži in shrani na suhem, hladnem in temnem prostoru. Taki paradižniki so primerni zlasti za pozimi mesto kislih kumaric. Lahko pa jih tudi pripraviš kot solato, če jih zrežeš in naliješ gor malo olja.

Kumarice v kislu. Majhne kumarice dobro umij in posuši, nato nasoli in jih pusti nasoljene čez noč. Drugi dan jih kolikor mogoče nagosto naloži v pripravljeno steklenico s širokim vratom. Vmes položi par zelenih paprik in par majhnih in olupljenih čebulic. Ko si steklenico napolnila, deni na vrh en lovorjev list, nekoliko zrn celega popra in zalij z vinskim kisom, ki si ga prej prevrela in shladila. Nato zaveži steklenico s pergamentom in shrani na suhem, hladnem in temnem prostoru.

Riževi cmoki. V tričetr litra vrele vode deni žličico soli in košček masla ali masti in zakuhaj v tem četr litra riža. Ko je riž kuhan, ga postavi na stran, da se ohladi. Hladnemu rižu primešaj eno jajce, dve žlici drobtin, osminko litra moke, dobro zmešaj in naredi bolj majhne cmoke, ki jih

kuhaj v slanem kropu četr ure. Ko so kuhani, jih poberi v skledo in zabeli s sirovim maslom ali z ocvirki, v katerih si zarumenila malo drobtin.

Praktični nasveti

Madeže od vina in sadja odstraniš iz perila, ako namočiš madeže v kislem mleku. Tudi vroč limonin sok odpravi sadne madeže iz perila. Perilo pa je treba potem dobro izprati najprej v topli, nato pa še v hladni vodi.

Masne ovratnike pri moških oblekah in suk-njah očistiš takole: Stepil jajčni rumenjak in namaži z njim umazani ovratnik. Ko se je rumenjak posušil na ovratniku, odstrani skorjo, ki se je naredila, s čisto krtačo, na kar operi ovratnik v mlačni vodi. Daj ga nato sušiti, a ko je še vlažen, ga zlikaj.

Oljnatе barve, smola, firnež se dajo odpraviti iz obleke s čistim terpentinom ali pa z bencinom. A ne smemo čistiti tako, da terpentini ali bencin zlijemo, oziroma nakapljamo na madež, ker se raztopljeni madež razleze in ostane na blagu umazan kolobar. Najbolje je napraviti tako, da podložimo pod madež pivnik ali pa platneno krpo, pokapamo madež s terpentinom ali bencinom in polikamo z ne preveč vročim likalom. Gorkota raztopi docela maščobo, ki jo podloženi pivnik ali krpica popijeta. Če je madež zelo masten in velik, treba to večkrat ponoviti. Ako čistiš z bencinom, je najbolje, če bencin prej segreješ na štedilniku, samo treba pri tem ravnati zelo previdno, da se bencin ne vname. Tudi kolomaz se da spraviti iz obleke ali perila na isti način, s segretim bencinom, pivnikom in likalom.

ZANIMIVOSTI

× **«Zeppelin» se je vrnil v Evropo.** V nedeljo se je dvignil v Lakehurstu pri New Yorku nemški zrakoplov «Grof Zeppelin», da se po končanem poletu okoli sveta vrne zopet domov v Nemčijo. Na voznji preko Atlantskega morja je v bližini Azorskega otočja zašel «Grof Zeppelin» v silne viharje, vendar pa ga to ni mnogo oviralo. Letel je s povprečno hitrostjo 105 km na uro ter se je v torek že približal španski obali, na kar je včeraj v sredo zjutraj prispel v Friedrichshafen, kjer ga je pričakovalo okrog 100.000 ljudi broječa množica ter ga burno pozdravljala.

× **Čudna samostanska republika.** Sredi Ladoškega jezera leže Valamonski otoki, na katerih se nahaja v letu 992. od sv. Sergija ustanovljen ruski samostan. Pokrajina spada sedaj pod Finsko. Samostan ima svojo staro ustavo in je obdržal grško-katoliške obrede. S finsko vlado je že ponovno prišlo do ostrih konfliktov, ker je finska vlada zahtevala, da morajo samostanski očetje obvladati vsaj finski jezik. Toda vsako poseganje v svoje pravice so menihi odločno odklonili. Samostan je porazdeljen na 40 otokov. Menihi sami obdelujejo vso zemljo, ker bi sicer vlada omejila pravice samostana. Svoječasno je samostan zaposloval do tisoč delavcev, sedaj pa mora 275 menihov opravljati vse delo na poljih in v hišah. Ta samostanska republika je zelo bogata. Valovi ruske revolucije niso prodrli do teh otokov. Po cerkvah so vsepovsod krasne slike z briljanti in zlatimi obeski kakor tudi dragocene, z zlahnimi kamni posejane cerkvene posode. Šege in običaji menihov izvirajo še iz časov, ko je bil samostan ustanovljen. Ženskam je dostop v to samostansko republiko najstrožje prepovedan.

× **Mož cesarjeve sestre natakara.** V Luksemburgu so otvorili te dni vzorčni sejem, ki ga posejajo ljudje v ogromnem številu. Hoteli in gostilne so polne. Posebno mnogo gostov je v neki dobri, srednji restavraciji in kdor le more, se vsede k mizam, kjer streže natakara št. 13. Izvrsten človek lepih manir, uren in točen. Pravijo, da ni boljšega natakarja v mestu. Ta czorni natakara št. 13 ni nihče drugi nego Zubkov, svak bivšega cesarja Viljema.

× **Kako uporabi človek čas svojega življenja in koliko poje.** Neki ameriški učenjak je objavil zanimive številske podatke, iz katerih je razvidno, kako preživi povprečen človek svoje življenje, če dočaka starost 80 let. Največ časa porabi za spanje in oblačenje, in sicer 26 let, 312 dni, 18 ur in 22 minut. Za delo porabi 21 let, 95 dni, 14 ur in 40 minut. Za jed in pijačo porabi 5 let, 340 dni, 5 ur in 14 minut. V jezi in razburjenju mu mine 6 let, 186 dni, 14 ur in 16 minut. S čakanjem na vlak in avtobus izgubi 5 let, 302 dni, 10 ur in 5 minut dragocenega časa. Na nedelje in praznike odpadejo 4 leta, 12 dni, 15 ur in 4 minute, na potovanja 3 leta, 273 dni, 18 ur in 24 minut, na čitanje novin 1 leto, 243 dni, 7 ur in 18 minut, pri brivcu presedi 114 dni, 23 ur in 19 minut, za zavezovanje kravat potrebuje 18 dni, 12 ur in 6 minut, smeje se pa vseh 80 let samo 1 dan, 22 ur in 3 minute. Dopolnilo te statistike so računali francoskega satistika, iz katerih je razvidno, da pojé človek v 80 letih 5 vagonov živil, in sicer 22.500 kg kruha, 18.000 kg mesa, 12.000 jajc in 1750 kg soli, tekočin pa popije 25.000 litrov.

× **Kraj brez ljudi.** «Mesto išče 25.000 prebivalcev», se je glasil oglas, objavljen te dni v newyorških listih. Na prvi pogled bi človek mislil, da si je dovolil nekdo neokusno šalo, toda zadeva je bila resna. Newyorški arhitekt Bing je ustanovil delniško družbo za zgraditev mesta, obstoječega iz vil in vrtičev. Družba je kupila veliko farmo Radburn, nedaleč od New Yorka, na kateri je zgradila celo mesto in ga nazvala po farmi Radburn. Mesto ima vse, kar potrebuje večji kraj, ki hoče postati mesto. Manjka mu samo prebivalstvo. In zdaj iščejo prebivalce potom oglasov. Obetajo jim udobna stanovanja v enodružinskih vilah. Vsaka vila ima vrt in ograjo tako, da je sčr-golo ločena od sosednjih vil. Z New Yorkom je spojeno mesto s posebno železnico.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

Praktičen sinko.

Mati: «Ali si se pošteno umil? Danes pride gospodična učiteljica na klavir?»

Sinček: «Sem, a samo na desni strani, kjer sedi učiteljica.»

Dober svet.

Avtomobilist: «Do kdaj in za koliko bi mi popravili avtomobil?»

Mehanik: «Ta razbita škatla se ne da več popraviti. Najboljše je, če daste napraviti oje kupite loterijsko srečko in počakate, da dobite konja.»

Pred sodnikom.

«Če stokrat prisežete, da ste nedolžni, vam ne verjamem; prepričan sem, da je res prav nasprotno od tega, kar vi rečete.»

«Gospod sodnik, jaz sem kriv.»

Lahko dokaže.

Dve ženski sta stali pred sodnikom.

«Česa dolžite svojo sosedo?» je vprašal sodnik eno od obeh.

«Rekla je, da sem neumna krava in jaz imam pričo, ki lahko to dokaže.»

Poštena pot.

Dva trgovca, ki sta se sovražila, sta zašla v naslednji pogovor.

«Sto poti je, po katerih se da zaslužiti denar, a samo ena je poštena.»

«Katera je ta?»

«Saj se mi je zdelo, da je ti ne poznaš.»

Dvokolesa najboljših svetovnih znamk v veliki izbiri zelo poceni. Najnovejši modeli otroških vozičkov od preprostega do najfinjšega, in igračni vozički v zalogi. Več znamk šivalnih strojev najnovejših modelov, deli in pnevmatika. Ceniki franco. - Prodaja na obroke.

„TRIBUNA“ F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov
Ljubljana, Karlovska cesta št. 4.

V posojilnici.

Ravnatelj (prosilcu za večje posojilo): «Povpraševali smo o Vas, pa nismo dobili zadovoljivih poročil o vaših plačilnih zmožnostih.»

Stranka: «Gospod ravnatelj, menda vendar na to ne daste nič!»

Ravnatelj: «Niti pare.»

Med otroki.

«Mi moramo ravnati s služkinjo tako, kakor bi spadala k naši rodbini.»

«Pri nas pa moramo z njo lepo ravnati.»

Odkritosrčen berač.

Berač: «Gospa, prosim, dajte mi 10 Din, da obiščem svojega sina.»

Gospa (ki se ji je smilil mož, ki nima niti toliko, da bi plačal vožnjo do svojega sina): «Ubogi mož, tu imate 10 Din. Kje pa je vaš sin?»

Berač: «V gostilni.»

V gostilni.

Mož (svoji mlajši ženi): «Le tiho bodi! Poznal sem te, ko še nisi mogla sama stati na nogah.»

Žena: «Se en kozarec, pa te bom poznala tudi jaz takega.»

Huda tašča.

«Pomislite, moja tašča je ugriznil pes.»

«No, in kaj je potem?»

«Njegov gospodar se je pritožil, da je pes sedaj stekel.»

Listnica uredništva

Begunje. Nedvomno tisti prizor ni bil lep in je vse obsodbe vreden, vendar pa zadeva ni možna za tisk.

Žiri. Zai, prepozno prejeli.

Ljutomer. Tako pozno je vendarle malo prepozno! Proslava desetletnice je že za nami.

MALI OGLASI

Vsaka beseda 50 par Najmanjši znesek 7 Din. Zenitni oglas, doplsovanja in trgovski oglas vsaka beseda 1 Din. Za pošiljanje ponudb in dajanje naslovov še posebej 2 Din. Znesek je priložiti naročilu.

Oglasni oddelček «DOMOVINE». Ljubljana, Prešernova ulica št. 4.

Telefon št. 3492.

Seznani se želim

z gospodično staro 22 do 27 let ki je dobra kuharica in vešča nemškega jezika. Želim se poročiti. — Cenj. ponudbe naj se pošljejo na oglasni oddelček «Domovine» pod značko «Golba 30». 292

Dijaka (-injo)

najraje začetnika z dežele, sprejem v domačo oskrbo. I. MEŠ O, Magdalenska ulica 50, Maribor. 295

Več železnih sodov

po 300 do 400 litrov prodaja zelo ugodno JANC, Židovska ulica št. 1. 296

Sprejem takoj

zdravega, krepkega, poštenega in primerno izobraženega vajenca v trgovino z mešanim blagom na deželi. — Naslov pove uprava «Domovine». 297

Kote! za žganjekuho

in sadni drobilnik prodaja vsled nabave novih večjega obsega po najugodnejši ceni. ALKO, Kolizej, Ljubljana. 296

Hrastove kadi

za namakanje sadja, v najboljšem stanju prodaja, NOVAKO-VIČ, Kolizej, Ljubljana. 296

Hocete se Vas osvoboditi revmatizma, gihta?

Stezanje in zbadanje v udih in členkih, zatečene ude, skrčene roke in noge, trganje, zbadanje in stezanje v raznih delih telesa kakor tudi slabost v očeh so čisto posledice revmatizma in kostnih bolezni, katere pa e morajo od strani, kajti, sicer bolečine kaj hitro napredujejo.

AZ VAM NUDIM

zdravilno pijačo, katera raztvorja mokračno kislino, po-pešuje izmenno materije in izločevanje, torej ni takozvano univerzalno ali tajinstveno zdravilo, temveč produkt, katerega nud samo mati priroda v svoji dobrotljivosti bolujočemu človeštvu.

Vsakemu pošljem brezplačno poizkušnjo!

Pišite mi takoj in Vi prejmete od mojih po vsem svetu obstoječih skladišč popolnoma zastonj in franko eno poizkušnjo skupno z poučno razpravo. Vi se boste potem sami prepričali o neškodljivosti tega sredstva in o njegovem hitrem delovanju. 29

August Märzke, Berlin - Wilmersdorf, Bruchsalerstrasse Nr. 5, Abt. 21.

Globoke žalosti naznanjamo, da se je naš nad vse ljubljeni soprog, oče, ded, stric in tast, gospod

Anton Pečnikar

bivši posestnik in gostilničar

danes ob 18. uri po dolgotrajni, trpljenja polni bolezni, večkrat previden s tolažili sv vere, v 86. letu življenja preselil v boljšo večnost.

Pogreb nepozabnega pokojnika se bo vršil v četrtek, dne 5. t. m. ob 10. uri na domače pokopališče.

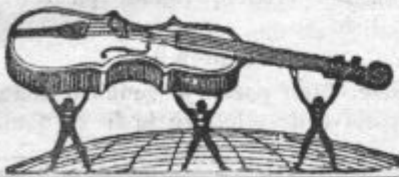
Sv. maše zadušnice se bodo brale v domači župni cerkvi.

SV. JAKOB OB SAVI, dne 3. septembra 1929.

Žalujoči ostali.

Beli zobje

olepljajo vsak obraz. Cesto že zadostuje samo enkratno čiščenje z prijetno osvežujočo Chlorodont-pasto, da se doseže lep sijaj slonovine tudi na stranicah zob, ako se uporablja posebno izdelano ščetkico za zoba. Ostanki jedi, ki ostajajo med zobmi ter povzročajo radi gnilobe neprijeten duh ust, odstranjujejo se najtemeljiteje z Chlorodont-ščetko. Poskusite najprej z malo tubo Chlorodont-paste, ki stane Din. 8.—. Chlorodont ščetka za otroke, za dame (mehke ščetine), za gospode (trde ščetine). Pristno samo v originalnem modro-zelenem omotu z napisom Chlorodont. Dobiva se povsod. — Pošljite nam ta oglas kot tiskovino (omot ne zalepiti) dobili bodeite brezplačno eno poskusno tubo za večkratno uporabo. Tvoznice Zlatorog, Oddelek Chlorodont, Maribor 55.

Veliki ilustrovani **cenik**

dobite zastoj! Zahtevajte ga od skladišča

MEINEL in HEROLD

tovarna glasbil, gramofonov in harmonik

R. Lorger, MARIBOR št. 104-B.

Violine od 95 Din. Ročne harmonike od 85 Din. Tamburice od 98 Din. Gramofoni od 345 Din in dalje.

Živinorejcem

priporočamo zanje jako koristno knjigo

Prva pomoč ponesrečenim živalim.

Napisal jo je živinozdravnik prof. dr. Kern. Okrašena je s 93 zelo poučnimi slikami in ima nasledno vsebino:

Sestava živalskega telesa, zdravlila, obkladki, masiranje, drgnjenje, o načinu kako se žival prisili da je mirna, o dviganju padlih ali bolnih živali, o ranah ter kaj je storiti v raznih slučajih nagle obolesti, kot pri poškodovanju rogov, poškodbi kopa in zakovanju pri prisluhu meo parkiji, opeklini, strelji, zlomu kosti, zvitju, izčlenjenju, izpadu porodnice in maternice, izpadu danke, vnetju vimena, uriski, zaprtju, koliki, napananju goveca in ovac, pri tu ih preo

metih v požiralniku, pretresu možgan, solnecarici, nevarnosti zadušitve, zastrupitvi, ozebljenju, postopeni v popkom, mrzlici, omedlevici, kužnih boleznih ito

Vsak lastnik živali, ki se hoče obvarovati škode pri ponesrečenih živalih, bi moral imeti to knjigo.

Knjiga, ki velja s poštnino vred Din 36.50, se naroča

v knjigarni Tiskovne zadruga v Ljubljani

Prešernova ulica 54 (nasproti glavne pošte)

Zahtevajte brezplačni **CENIK**

14 dni na poskušnjo, ako ne ugaja se vrne denar.

Elegantna

plitka, dobra in cenena ura

Din 99.—

gletno jamstvo.

Enaka ura v boljši izdelavi

Din 120.—

gletno jamstvo. 243

A. Kiffmann, Maribor 43-c

Razpošilja se le proti povzetju.

BOLNIKI

o „Kalefluidu“ D. Kaleničenko:

Milan Badič iz Prilepa, Srbija: „Kalefluid me je rešil težkih vojnih bolezni. Imel sem oslabelost srca, onemoglost, kostne bolezni in razdražene živce, nervozo, a omotica in glavobol pa me sploh nista zapustila. Priporočilo se mi je „Kalefluid“. Kar ne morem verjeti, da sem postal po tem zdravljenju popolnoma drug človek: omotica in glavobol sta ponehala, moč se mi je povrnila, živci so se umirili in iz nekdanjega bledega in slabega mladiča sem postal svež in čil človek. Zopet sem redno pri svojem delu...“

Kalefluid je potreben absolutno vsem, brez razlike, ki so izčrpani po kaki bolezni, po slabi prehrani ali nevarjenjem stomaka, napornem fizičnem ali manualnem delom, težkim duševnim depresijam, ter po prekomernih ekscitacijah telesa in duše.

„Kalefluid“ je odlikovan z mnogimi nagradami na razstavah v Parizu, Londonu, Bruslju, Florenci in v Rimu, 5 Grand Prix in 5 velikih zlatih kolanj.

Brezplačno in franko se pošlje vsakomur pojasnjevalno literaturo o novem načinu obnove in jačanju izgubljene moči, zdravja in delovne sposobnosti. Obrniti se je: Miloš Marković, Molerova 27a, Beograd.

„Kalefluid“ je dobiti v vseh boljših lekarnah in drogerijah vsega sveta in se pošilja po povzetju. 281-a

J. Brunčič & F. Rebernik pleskarstvo in ličarstvo
LJUBLJANA, Kolodvorska ulica št. 23

izvršuje vsa plesarska in ličarska dela po solidnih cenah. Sprejema tudi vsa v to stroko spadajoča dela na deželi. 298

Prima gonilna jermena in vse mlinsko-tehnične potrebščine vedno v zalogi pri tvrdki
CADEZ & BRGAR, Ljubljana, Kolodvorska ulica št. 12

Hranilnica mestne občine Brežice

Račun poštne hranilnice 10.704

V lastni hiši št. 27

Telefon št. 13

nudi popolno varnost za vse vloge, ker jamči za iste razen hranilničnega premoženja **mestna občina Brežice** z vsem svojim premoženjem in **vso svojo davčno močjo**. **Tudi rentni davek plača hranilnica sama.**

Strankam se pošljejo na željo poštne položnice za brezplačno nalaganje denarja.

Dovoljuje posojila na vknjižbo, proti poroštvu in zastavi vrednostnih papirjev, kakor kredite v tekočem računu pod najugodnejšimi pogoji.

Uradni dnevi vsak dan, razen nedelj in praznikov od 8. do 12. in od 14. do 19. ure.

Francoska linija * French Line

CIE. GLE. TRANSATLANTIQUE.

Za Severno Ameriko in Kanado največji in najlepši brzoparniki **HAVRE-NEW-YORK** samo 5 1/2 dni čez morje.

V Južno Ameriko, Argentino, Chile, Uruguay vsak teden iz Havre, Bordeauxa in Marseillea:

Cie. Chargeurs-Réunis, Sud Atlantique, Transports-Maritimes.

Izvrstna hrana, izborna postrežba, vino brezplačno.

Vsa pojasnila daje brezplačno zastopnik

IVAN KRAKER, Ljubljana, Kolodvorska ul. 35.

Trgovina ortopedičnih aparatov, umetnih udov, vseh vrst bandaž, trebušnih in kilnih pasov, obvez, vložkov za ploščnate noge in ravnodržalcev kakor tudi vse higijenične priprave za potrebo bolnikov.

Vedno velika izbira vseh priprav za britje in v to svrhu spadajočih predmetov.

Brušenje vseh vrst rezil, ponikljanje, popravila, s a m o pri trdki

G. BESEDNIK IN DRUG

L J U B L J A N A

PRESERNOVA ULICA STEV. 5

Telefon šte. 2439 274

J. STJEPUŠIN

ZAGREB, JURJEVSKA 57

priporoča

boljše tamburice, strune, partiture, šole in ostale potrebščine za vsa glasbila

Odlikovan na pariški izložbi

Ceniki franko

Pozor!

Ali ste že zahtevali ponudbo **KNJIGOVEZNIČE S. A. FELDSTEIN** 263 LJUBLJANA, Vidovdanska cesta 12

L. Mikuš

LJUBLJANA, Mestni trg 15

DEŽNIKI

NA MALO

NA VELIKO

Ustanovljeno 1839

52

Telefon 2282